

Mestna občina

Ljubljana

Župan

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

t: 01 306 10 10

tajnistvo.zupana@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 6101-10/2023-18

Datum: 13.12.2024

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

**ZUNANJI
STROKOVNJAK:** /

NASLOV: Predlog Sklepa o pozitivnem predhodnem mnenju k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029

POROČEVALKI: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo
Barbara Hieng Samobor, direktorica Mestnega gledališča ljubljanskega

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Sklepa o pozitivnem predhodnem mnenju k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Prilogi:

- predlog sklepa z obrazložitvijo
- Strateški načrt Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029 z dne 3. 11. 2024

PREDLOG

Na podlagi četrtega odstavka 35. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg, 3/22 – Zdeb in 105/22 – ZZNŠPP), 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) in tretjega odstavka 1. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Uradni list RS, št. 73/04 in 105/08) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na seji sprejel

S K L E P

o pozitivnem predhodnem mnenju k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029

I.

Mestni svet Mestne občine Ljubljana daje pozitivno predhodno mnenje k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029 z dne 3. 11. 2024.

II.

Ta sklep začne veljati z dnem, ko ga sprejme Mestni svet Mestne občine Ljubljana.

Številka:
Ljubljana, ...

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev
predloga Sklepa o pozitivnem predhodnem mnenju k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029

1. Pravni temelj

Pravni temelji za sprejem predloga Sklepa o pozitivnem predhodnem mnenju k Strateškemu načrtu Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029 so:

- 35. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg, 3/22 – Zdeb in 105/22 - ZZNŠPP), ki v četrtem odstavku med drugim določa, da je treba k strateškemu načrtu zavoda pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in večinskega financerja javnega zavoda;
- 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo), ki določa, da mestni svet izvaja ustanoviteljske pravice do zavodov, če z zakonom, statutom ali drugim aktom mestnega sveta ni drugače določeno glede izvrševanja določenih ustanoviteljskih pravic;
- 1. člen Odloka o ustanovitvi o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Uradni list RS, št. 73/04 in 105/08), ki v tretjem odstavku določa, da ustanoviteljske pravice in obveznosti izvaja Mestni svet Mestne občine Ljubljana.

2. Ocena stanja ter razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben

Mestni svet Mestne občine Ljubljana je 17. 5. 2004 sprejel Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Uradni list RS, št. 73/04) in 20. 10. 2008 še Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Uradni list RS, št. 105/08).

35. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg, 3/22 – Zdeb in 105/22 - ZZNŠPP) določa, da strateški načrt sprejema direktor, da soglasje k strateškemu načrtu daje svet zavoda ter da je k strateškemu načrtu treba pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in večinskega financerja javnega zavoda. Glede strateškega načrta določa, da se sprejme za obdobje petih let, pri čemer lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje, ter da strateški načrt javnega zavoda obsega programske usmeritve in predviden obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovske načrt, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce.

Na podlagi tega člena je zakonska obveznost Mestne občine Ljubljana kot ustanoviteljice javnega zavoda Mestnega gledališča ljubljanskega, da poda svoje predhodno mnenje k strateškemu načrtu zavoda.

Strateški načrt Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029 je pripravljen v skladu s strateškimi cilji Mestne občine Ljubljana. Že v fazi priprave je dokument usklajen z Oddelkom za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, ki se strinja z vizijo razvoja in delovanja Mestnega gledališča ljubljanskega v naslednjih petih letih. Mestno gledališče ljubljansko, javni zavod na področju kulture s specifično repertoarnega gledališča in jedrom stalnega igralskega ansambla, uresničuje javni interes za kulturo. Trajno in nemoteno skrbi za izvajanje kakovostnih programov in projektov ter posredovanje na področju uprizoritvenih umetnosti in založništva v lokalnem, regionalnem in mednarodnem prostoru. Presega lokalni okvir na območju države in tujine. Strateški načrt posebno pozornost posveča letnemu rezidenčnemu avtorstvu, naročanju dramskih besedil za potrebe repertoarja, realizaciji jubilejnih uprizoritev in drugih jubilejnih dogodkov, ažurnosti uvrstitve novosti na repertoar, vpetosti v širše uprizoritvene trende, uprizarjanju dramskih klasik, financiranju izvirnih libretov in glasbe za mjuzikle, sodelovanju s sorodnimi javnimi zavodi ter društvu v koprodukcijah tako doma, kot v tujini, razširitvi gledališke pedagogike na vzgojo občinstva in stremeti h gledališkemu opismenjevanju v sodelovanju z uveljavljenimi institucijami s tega področja (predvsem Zavod za šolstvo RS), nadaljnji organizaciji predavanj in pogovorov za učence srednjih šol in višjih razredov osnovnih šol, realizaciji bralnih uprizoritev, gledališkemu opismenjevanju

učiteljev, vzgoji občinstva in gledališkega opismenjevanja otrok in odraslih, redno vključevanje in izobraževanje ranljivih skupin.

3. Poglavitne rešitve

Z izdajo predhodnega pozitivnega mnenja Mestne občine Ljubljana kot ustanoviteljice bo omogočen nadaljnji postopek sprejemanja Strateškega načrta Mestnega gledališča ljubljanskega za obdobje 2025 – 2029.

4. Ocena finančnih posledic

Mestno gledališče ljubljansko (MGL) financira svojo dejavnost delno s strani Ministrstva za kulturo, delno pa s strani Mestne občine Ljubljana, ki sredstva za financiranje MGL zagotavlja v proračunu MOL za tekoče leto.

Sredstva za investicije, investicijsko ter tekoče vzdrževanje ter nakup opreme se bodo v prihodnjih letih zagotavljala skladno s sprejetim proračunom MOL za tekoče leto, glede na proračunske zmožnosti.

Pripravil:

Dejan Tešovič
višji svetovalec

mag. Mateja Demšič
sekretarka – vodja oddelka

STRATEŠKI NAČRT
MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA
2025–2029
(z dolgoročno vizijo)

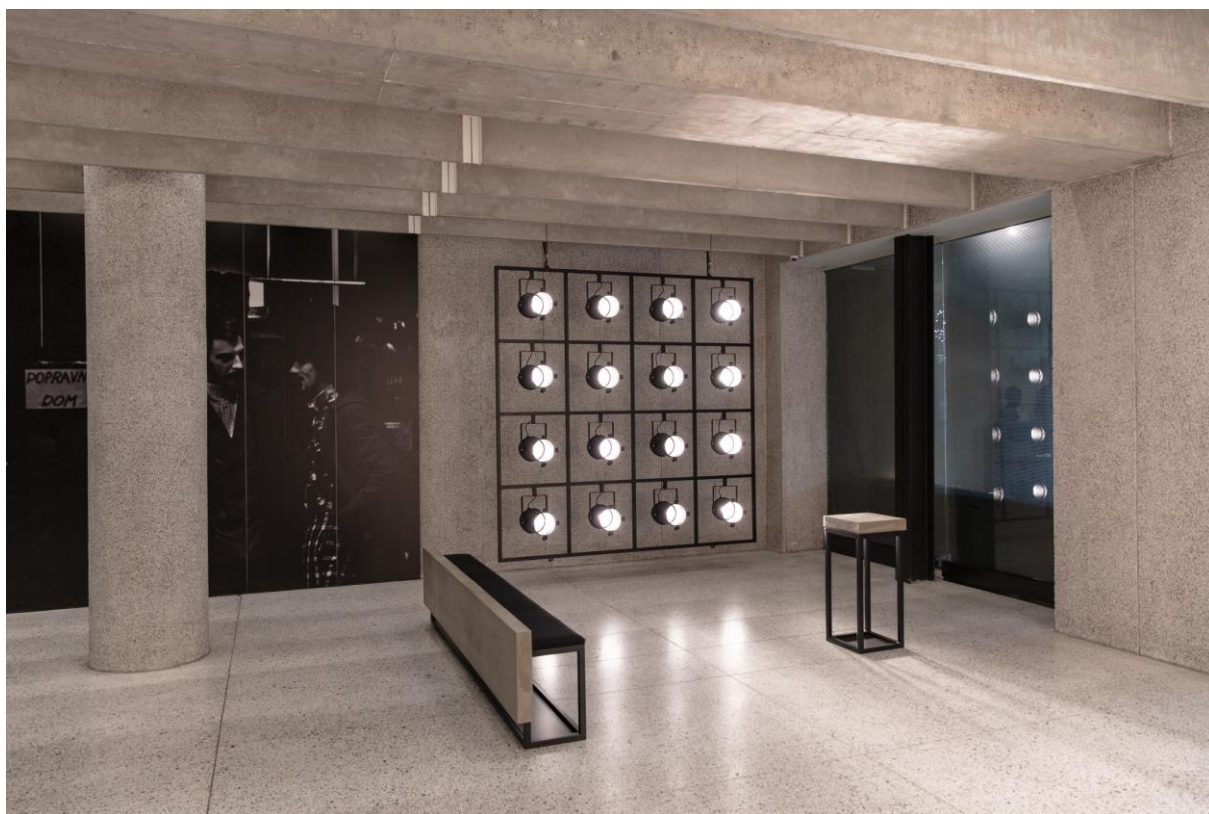

Foto: Peter Giodani

Ljubljana, november 2024

MGL mestno gledališče ljubljansko

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 35. člena novele Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo direktorica in umetniška vodja MGL Barbara Hieng Samobor sprejema **STRATEŠKI NAČRT MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA 2025–2029** (z dolgoročno vizijo).

Ljubljana, 3. 11. 2024

Barbara Hieng Samobor,
direktorica in umetniška vodja

KAZALO

VODSTVO IN ORGANI ZAVODA	5
UVOD	6
VIZIJA, splošno	8
DOLGOROČNA VIZIJA RAZVOJA IN DELOVANJA MGL.....	9
SPLOŠNI CILJI MGL.....	10
AKTIVNOSTI, POVEZANE S SPLOŠNIMI PROGRAMSKIMI CILJI.....	11
POGOJI.....	12
STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU PROGRAMA (repertoarja) MGL.....	14
STRATEŠKI CILJI IN UKREPI NA PODROČJU ORGANIZIRANOSTI MGL	18
KADROVSKA SHEMA	18
IZVEDBA UMETNIŠKEGA PROGRAMA	21
KNJIŽNICA MGL.....	23
ARHIV MGL	25
STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU PRISOTNOSTI V MEDIJIH (marketing in odnosi z javnostmi)	27
STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU POSLOVNO-FINANČNE DEJAVNOSTI.....	34
STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU SODELOVANJA S SPONZORJI IN DONATORJI	36
STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU INVESTICIJ	37
PRILOGA 1: Analiza notranjega in zunanjega poslovnega okolja	41

MGL mestno gledališče ljubljansko

Mestno gledališče ljubljansko, javni zavod na področju kulture s specifično repertoarnega gledališča in jedrom stalnega igralskega ansambla (v nadaljevanju MGL), uresničuje javni interes za kulturo. Ustanovljeno je bilo z Odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana 29. novembra 1949 kot državna ustanova lokalnega pomena in kot drugo poklicno gledališče v slovenski metropoli ob že reprezentančni gledališki ustanovi. Od takrat trajno in nemoteno skrbi za izvajanje kakovostnih programov in projektov ter posredovanje na področju uprizoritvenih umetnosti in založništva v lokalnem, regionalnem in mednarodnem prostoru. Presega lokalni okvir ter sega na območje države in tujine.

MGL v okviru izvajanja dejavnosti javne službe opravlja dejavnost umetniškega ustvarjanja in poustvarjanja.

- Priprava in izvedba gledaliških uprizoritev s spremljajočo gledališko periodiko.
- Lastna produkcija na matičnih prizoriščih in na gostovanjih po Sloveniji in v tujini.
- Soproductura pri projektih neodvisne gledališke produkcije.
- Izmenjava gledaliških predstav z drugimi gledališči (s slovenskimi in tujimi).
- Priprava in izvedba mednarodnega gledališkega festivala Ruta.
- Posredovanje in organiziranje predstav neodvisne gledališke produkcije in drugih gledališč.
- Izdajanje knjig s področja gledališča in teatrologije – založba Knjižnica MGL.
- Izobraževanje: seminarji in delavnice za strokovno izpopolnjevanje.

Tržna dejavnost MGL zajema storitve, ki ne sodijo v javno službo in jo v celoti plačujejo naročniki sami: storitve najemnin za lokale in dvorane MGL; to predstavlja zanemarljiv delež ob izvajanju dejavnosti v okviru javne službe. Leta 2020 je MGL predvsem zaradi neplačnika stroškov praviloma zaključil vlogo upravnika zgradbe Čopova 14.

VODSTVO IN ORGANI ZAVODA

PREDSTAVITEV VODSTVA

MGL vodi direktorica (tudi umetniška vodja) Barbara Hieng Samobor, univerzitetna diplomirana gledališka režiserka, ki ima za vodenje organizacijskih, finančnih, pravnih in splošnih zadev pomočnico direktorice – poslovno vodjo Petro Bizjak, univerzitetno diplomirano komunikologinjo, za vodenje tehničnih služb pa pomočnika direktorice Janeza Kolečo, univerzitetnega diplomiranega inženirja metalurgije in materialov.

ORGANI ZAVODA

Z uveljavitvijo Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Ur. l. RS, št. 73/2004) ter Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestno gledališče ljubljansko (Ur. l. RS, št. 105/2008) in v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo so se oblikovali organi zavoda.

SVET zavoda sestavlja pet članov s štiriletnim mandatom od 15. 2. 2021 do 14. 2. 2025: Mojca Jan Zoran, Ira Ratej, Špela Knol, Ksenija Sever, Alen Jelen.

STROKOVNI SVET pa sestavlja šest članov s štiriletnim mandatom od 21. 11. 2022 do 20. 11. 2026: Tomaž Gubenšek, Darja Hlavka Godina, Sandi Jesenik, Tone Peršak, Eva Mahkovic, Matej Puc.

UVOD

Opomba: splošni oris ne spada med obvezna poglavja strategije, dodajam ga v želji po čim večji preglednosti in razumljivosti celotne vizije.

MGL je drugo največje profesionalno gledališče v Sloveniji z največjim številom stalnih gledalcev – abonentov.

Morda prav zaradi svoje lokacijske umeščenosti v središče Ljubljane, še bolj verjetno pa zaradi aktualnih vsebinskih potreb, je programska zgodovina MGL že od nekdaj vezana na modernejše vsebine in urbane repertoarne trende.

Pregled opusa 75 let dokazuje, da je bil v nekaterih obdobjih polpretekle gledališke zgodovine MGL izvedbeno in vsebinsko daleč pred drugimi gledališči. In prav ta obdobja morajo po ambiciji in konstituciji predstavljati vzor za vsa nadaljnja prizadevanja.

V nadaljevanju je predstavljena kratka kronologija zgodovine programskega vodenja. MGL je še pred pridobitvijo lastne dvorane z nekaj svojimi začetnimi uprizoritvami gostoval na različnih odrih: z *Nevih*to Ostrovskega, znamenito otvoritveno uprizoritev v režiji Marije Nablocke je gostoval na odru ljubljanske Drame, prva uprizoritev na lastnem odru v središču Ljubljane na Čopovi 14 pa je bil Cankarjev *Jakob Ruda* v režiji Jožeta Tirana decembra 1951. Prvo desetletje obstoja MGL z vrsto uprizoritev, ki so postavile čvrste temelje in načrtale programsko smer tedaj mlademu gledališkemu organizmu, sta kot direktorja in avtorja zaznamovala Jože Tiran in Ferdo Delak. Po številu uradnih priznanj, nagrad in vsesplošnega umetniškega preboja pa so prav gotovo najpomembnejša obdobja, ki jih kot umetniški vodje zaznamujejo legendarni dramaturg Lojze Filipič (MGL je vodil med letoma 1962 in 1974), Bojan Štih (MGL je vodil od 1974 do 1976) in Mojca Kreft, hišna dramaturginja, v sezoni 1977/1978 tudi v. d. umetniškega vodje. Med antologijske postavitve omenjenega obdobja med letoma 1962 in 1978 na primer sodijo: Strnišev *Samorog* (1968), Borov *Ples smeti* (1969), Hiengov *Osvajalec* (1970), Anouilhova igra *Ne budite gospe* (1972), Jovanovićevo *Življenje podeželskih*

MGL mestno gledališče ljubljansko

plejbojev ali Tuje hočemo – svojega ne damo (1973), *Hiengov Izgubljeni sin* (1974), *Strniševi Ljudožerci* (1977), *Lorcova Donja Rosita ali Kaj pravijo rože* (1978) in *Cankarjev Kralj na Betajnovi* (1978). Vse naštete in še mnoge druge uprizoritve iz tega obdobja, vsaka nagrajena s po pet in več najvišjimi jugoslovanskimi gledališkimi priznanji, so predstavnice modernega, angažiranega, visoko kvalitetnega teatra polpretekle zgodovine in kot take predstavljajo mejnike v razvoju modernega gledališča v Sloveniji. Iz obdobja, ko je MGL umetniško vodil Ervin Fritz (1979–1980), je treba omeniti vsaj dve uprizoritvi, obe v režiji Dušana Jovanovića: Schillerjevo dramo *Spletka in ljubezen* ter Cankarjeve *Hlapce*. Zanimivost: sočasno je v SNG Drama Ljubljana *Hlapce* režiral Mile Korun; šlo je za izredno zanimivo in umetniško živo primerjavo dveh aktualnih režijskih branj. Med letoma 1983 in 1987 je MGL umetniško vodil Zvone Šedlbauer. Najznamenitejša uprizoritev iz tega obdobja je brez dvoma Korunova interpretacija *Hamleta*. Umetniško vodenje v letih 1987–1990 prevzame Tone Partljič. Med izrazitejše dosežke omenjenih dveh sezon sodita uprizoritvi Gombrowiczeve igre *Ivona, princesa Burgundije* (1990) in Zajčevega *Potohodca* (1990). Med letoma 1991 in 1997 se na mestu umetniškega vodje zvrstita Vesna Jurca in ponovno Zvone Šedlbauer (ta je nekaj časa tudi v. d. direktorja). Iz tega obdobja sta nagrajeni dve uprizoritvi: Korunova interpretacija Cankarjeve drame *Za narodov blagor* (1993) in Albeejeve drame *Tri visoke ženske* (1996) v režiji Mateje Kolečnik. Med letoma 1997 in 2007 je kot direktor in umetniški vodja MGL vodil Boris Kobal. Najpomembnejša od sprememb, ki jih je uvedel je verjetno uvedba nove repertoarne postavke: mjuzikla. Zahtevna in izvedbeno dovršena postavitev mjuzikla *Kabaret* (2005) je temu žanru v Sloveniji postavila visoke izvedbene standarde.

Omeniti moramo tudi igralce, člane ansambla MGL v preteklih štiriinsedemdesetih letih. Poleg tistih, ki jih asociativno vsi povezujemo izključno z MGL (to so npr. Vladimir Skrbinšek, zakonca Zlatko in Maja Šugman, Dare Ulaga, Danilo Bezlaj, Marko Simčič, Vera Per, Jožica Avbelj, Boris Ostan ...), so bili za krajša ali daljša obdobja del ansambla MGL tudi Mira Sardoč, Stane Sever, Polde Bibič, Iva Zupančič, Milena Zupančič, Radko Polič ...

MGL mestno gledališče ljubljansko

V prihodnjih letih se bo zvrstilo precejšnje število jubilejev, povezanih z umetniki, ki so bistveno (so)oblikovali moderno podobo MGL in podobo modernega slovenskega gledališča nasploh.

- V letu 2025 bo minilo 100 let od rojstva Andreja Hienga in 50 let od smrti Lojzeta Filipiča.
- V letu 2026 bo minilo 150 let od rojstva Ivana Cankarja, 90 let od rojstva Maje Šugman in 80 let od rojstva Milene Zupančič.
- V letu 2027 bo minilo 150 let od rojstva Alojza Kraigherja.
- V letu 2028 bo minilo 100 let od rojstva Mileta Koruna.
- V letu 2029 bo minilo 100 let od rojstva Dominika Smoleta in Daneta Zajca ter 90 let od rojstva Dušana Jovanovića.
- Jubilejem bomo v letih od 2025 do 2029 posvetili nekaj programskih akcij (več v poglavju o strateških ciljih na področju programa MGL).

VIZIJA, splošno

Trenutno umetniško vodstvo MGL si prizadeva doseči kontinuiteto s tistimi poglavji umetniške zgodovine MGL, ki predstavljajo pomembne mejnike tudi znotraj zgodovine modernega slovenskega gledališča v celoti. Obdobje zadnjih petnajstih let zaznamuje visoko število kvalitetnih uprizoritev s številnimi nominacijami ter več kot 110 stanovskimi nagradami, od tega je več kot 25 mednarodnih. Avtorji najuspešnejših uprizoritev iz omenjenega obdobja so: Jernej Lorenci, Ivica Buljan, Nina Rajić Kranjac, Mateja Koležnik, Anja Suša, Nejc Gazvoda, Žiga Divjak in Jan Krmelj.

Z uvajanju novih elementov, na primer z uvedbo t. i. »obscene«, tj. možnosti eksperimenta in realizacije zahtevnejših avtorskih projektov glasbenega in plesnega gledališča ter rednim sodelovanjem z neinstitucionalnimi avtorji, pa želi MGL razširiti in »demokratizirati« polje scenskih možnosti in izrazil. Velik del navora trenutnega vodstva MGL poteka tudi v smeri razrešitve stare oznake »komercialno naravnano gledališče«. Pri tem se število gledalcev

MGL mestno gledališče ljubljansko

seveda ne sme zmanjšati. Statistika obiska zadnjih let priča o realnosti takih prizadevanj. Kljub povišanju praga repertoarne zahtevnosti število gledalcev ni upadlo. Število gledalcev, mlajših od štirideset let, pa se je celo povečalo. Opažamo tudi številna druga prestrukturiranja, povezana s spremembo repertoarne naravnosti.

Zmanjševanje programskih subvencij in krčenje števila zaposlenih, ki sta zaznamovali obdobje med letoma 2011 in 2018, vsemu že omenjenemu ne koristi. Še predvsem ne zato, ker so krize povzročile tudi padec t. i. kupne moči, epidemija covida-19 v letu 2020 pa (s številnimi ukrepi) je omejila ali celo prepovedala obisk gledališč. Dodatno breme za producente je pomenilo tudi financiranje v letu 2023 in (deloma) v letu 2024, ki ni bilo usklajeno z visoko stopnjo inflacije in dvigom splošnih stroškov. Misel, da bi se nekomercialno naravnano gledališče vzdrževalo samo, ni realna. Ustanovitelj, glavni financer in aktualno vodstvo gledališča se zavedamo, da MGL zaradi velikega števila abonmajskih gledalcev na neki način postavlja (ali vsaj ohranja) merilo uprizoritvenih standardov. Zdrs na manj zahtevno stopnjo bi pomenil širšo vsebinsko škodo.

Opomba: Kljub navedenim oviram smo uresničili postavke strateškega načrta 2020–2024, z izjemo pridobitve dodatnega prostora (dvorane). Ta cilj smo zato prenesli v strateški načrt za obdobje 2025–2029.

DOLGOROČNA VIZIJA RAZVOJA IN DELOVANJA MGL

Dolgoročna vizija razvoja in delovanja MGL temelji na:

- spoštovanju, negovanju in analiziranju najpomembnejših dosežkov dosedanjih vodstev, ustvarjalcev, ansamblov,
- istočasnemu iskanju novih gledaliških izrazil, sledenju modernim trendom, negovanju vsebinsko zahtevnejših repertoarnih formatov,
- negovanju optimalne strukture igralskega ansambla,
- strokovnemu usposabljanju vseh drugih specifično gledaliških poklicev,

MGL mestno gledališče ljubljansko

- dodatni nadgradnji obstoječih strategij razvoja občinstva,
- dodatnemu sodelovanju z AGRFT,
- dodatnemu sodelovanju z drugimi gledališči doma in v tujini,
- dodatnemu sodelovanju z gledališkimi inštituti v tujini,
- nadgradnji dejavnosti v okviru mednarodne zveze Ruta,
- prestrukturiranju igralskih in tehničnih zasedb z namenom povečanja števila ponovitev (delno vezano na pridobitev dodatnega prostora za vaje in predstave; več v poglavju o investicijah),
- vsebinski širitvi repertoarja (delno vezano na pridobitev dodatne dvorane),
- prestrukturiranju abonmajskega sistema (vezano na pridobitev dodatne dvorane),
- večjemu številu repertoarnih sodelavcev,
- večjemu številu sodelovanj z drugimi zavodi,
- iskanju novih, vsebinsko in izvedbeno logičnih koprodukcijskih praks.

SPLOŠNI CILJI MGL

Splošni cilji MGL so:

- uprizarjanje slovenske dramske klasike,
- uprizarjanje najkvalitetnejših novih slovenskih dramskih besedil,
- spodbujanje domačih piscev k pisanju gledaliških iger,
- naročanje novih dramskih besedil glede na potrebe repertoarja,
- iskanje novih domačih piscev dramskih iger,
- s tem v zvezi letno sodelovanje z organizatorji razpisa za Grumovo nagrado,
- organiziranje bralnih uprizoritev,
- sodelovanje z drugimi organizatorji bralnih uprizoritev,
- ustanovitev fonda in organizacija lastnega razpisa za izvirno dramsko besedilo,
- uprizarjanje svetovne dramske klasike,
- iskanje, prevajanje in uprizarjanje svetovne dramske klasike, ki v Sloveniji še ni bila prevedena in tudi ne uprizorjena,

- skrb za kakovostne prevode,
- zagotavljanje modernih in vznemirljivih uprizoritev (vezano predvsem na izbor režiserjev; več v poglavju o strateških ciljih),
- uprizarjanje najboljših novih evropskih in svetovnih dramskih besedil,
- dnevno iskanje in ažurno vključevanje nagrajenih ali kako drugače pomembnih tujih besedil v program,
- dnevno sodelovanje z dramaturgi in gledališkimi inštituti v tujini,
- končni smoter: pretežno sodobno in urbano naravnani repertoar MGL naj med drugim deluje po modelu »založbe«, torej da sproti seznanja domače gledalce s kvalitetnimi novostmi gledališkega pisanja (več v poglavju strateški cilji),
- realizacija projektov t. i. glasbenega in plesnega gledališča različnih zvrsti s poudarkom na mjuziklih,
- zagotavljanje najvišjih umetniških in izvedbenih standardov glasbenega gledališča.

AKTIVNOSTI, POVEZANE S SPLOŠNIMI PROGRAMSKIMI CILJI

Aktivnosti, ki so povezane s splošnimi programskimi cilji, so:

- angažiranje domačih piscev dramskih besedil,
- angažiranje piscev libretov za mjuzikle (več v poglavju o strateških ciljih),
- angažiranje komponistov (več v poglavju o strateških ciljih),
- angažiranje najkvalitetnejših zunanjih sodelavcev s področja režije, scenografije, scenske glasbe, kostumografije etc.,
- omogočanje kvalitetnih prevodov iz tujih jezikov,
- priprava projektov, povezanih z jubileji,
- organiziranje mednarodnega potujočega festivala Ruta,
- realiziranje razširjenih akcij zveze Ruta,
- omogočanje občasnih programskih »zastranitev«, kadar gre za uprizoritev kvalitetnega, a vsebinsko nenavadnega in produkcijsko »tvegane« domačega

MGL mestno gledališče ljubljansko

besedila, s tem pa istočasno oblikovanje eksperimentalnega dela programa, ki naj tako postane načrtovana opozicija osrednjemu repertoarju.

POGOJI

- Repertoarna ponudba naj v osnovi še naprej kvalitetno zadosti pogojem abonmajskega povpraševanja in načrtovanja.
- Koproduksijski projekti morajo biti izbrani tako, da omogočajo razvoj in uspeh gostujočim umetnikom, istočasno pa vsebinsko smiselno in kvalitetno dopolnjujejo programsko ponudbo MGL.
- Veliko število rednih gledalcev MGL nikdar ne sme postati izgovor ali motiv za odmik repertoarja v populistične smeri.
- Ob večjem delu sveže in aktualno zastavljenih klasičnih uprizoritev mora MGL gojiti in obdržati tudi posluh za odprtost, iskanja, eksperiment.
- Tudi v prihodnje je nujno repertoarno spodbujati dotok mladega občinstva (več v poglavju o strateških ciljih).
- Iskati je treba povezave med učnimi programi in zasnovo repertoarja (več v poglavju o strateških ciljih).
- Nadaljevati je treba skrb za čim širšo dostopnost predstav in Drugih akcij (več v poglavju o sponzorjih).
- Skrbeti je treba za kvaliteten razvoj in nadaljevanje bogate »gostovalne« strategije.
- Skrbeti za prisotnost v krajih, v katerih ni gledališč, na območjih etnično in kulturno občutljivih meja ter v zamejstvu.
- Skrbeti za vsebinsko logičen koncept gostovanj v tujini.
- Skrbeti za ohranjanje in smiselno dopolnjevanje umetniškega dela ansambla (več v poglavju o kadrovski shemi).
- Prizadevati si je treba za nujno potrebne širitve tehničnega dela ekip MGL (več v poglavju o kadrovski shemi).
- Skrbeti je treba za umetniško kondicijo igralskega dela ansambla.
- Skrbeti za intelektualno bogatenje zaposlenih.

MGL mestno gledališče ljubljansko

- Skrbeti za pretok področnih informacij.
- Ohranjati je treba delovni tempo in veliko število storitev, vendar ne na račun kvalitete predstav.
- Omogočati je treba dostopnost dramske literature z objavljanjem besedil v gledaliških listih.
- Mladim gledališkim teoretikom je treba omogočiti, da se z objavo člankov v publikacijah MGL strokovno afirmirajo.
- Organizirati je treba seminarje in delavnice za osnovnošolske mentorje.
- Sodelovati je treba s profesorji in mentorji pri gledališki vzgoji šolarjev in dijakov.
- Dijakom in študentom drugih strok je treba omogočati, da globlje spoznajo strukturo gledališča in gledaliških poklicev.
- V okviru knjižnice MGL je treba nadaljevati petdesetletno tradicijo izdajanja strokovne literature s področja uprizoritvenih umetnosti (zbirka že zdaj presega lokalno raven in je kot taka pomembna in edinstvena).
- Spodbujati je treba domače avtorje k pisanju strokovne literature o scenski ustvarjalnosti (več v poglavju o Knjižnici MGL).
- Skrbeti je treba za redno in objektivno prisotnost v medijih (več v poglavju o medijih).

STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU PROGRAMA (repertoarja) MGL

V prihodnje bomo uprizarjali najboljša **nova slovenska besedila**, še naprej naročali dramska besedila za potrebe repertoarja MGL in zagotavljali rezidenčno avtorstvo (mladi avtorji) ter iskali nove uprizoritvene žanre.

CILJ 1: Letno rezidenčno avtorstvo (stimulacija mladih avtorjev).

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 2: Naročanje dramskih besedil za potrebe repertoarja MGL.

Naročali bomo nova dramska besedila in posredno spodbujali pisanje za gledališče.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 3: Realizacija jubilejnih uprizoritev in drugih jubilejnih dogodkov.

ČAS REALIZACIJE: 2025 in 2029.

Uprizarjali bomo najboljša **nova evropska in svetovna dramska besedila**. Glede na urbano naravnost MGL tvorijo glavnino repertoarja t. i. praizvedbe. Gledališče namreč deluje po načelu »založbe«, kar pomeni, da svoje obiskovalce ažurno seznanja z najkvalitetnejšimi novostmi. V tem okviru želimo nadaljevati s spremljanjem pomembnih gledaliških dosežkov v tujini ter poglobiti obstoječa sodelovanja s teatrološkimi združenji in gledališkimi inštituti na mednarodni ravni.

CILJ 4: Optimalna ažurnost pri uvrščanju evropskih in svetovnih dramskih novosti na repertoar MGL.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 5: Optimalna vpetost v širše uprizoritvene trende ter istočasno ohranjanje in razvijanje potencialne unikatnosti lastnega umetniškega izraza.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 6: Uprizarjanje dramske klasike.

Uprizarjali bomo **slovensko** in **svetovno klasiko**. Glede na repertoarno naravnost MGL se poleg znane klasike zdi smiselno tudi prevajanje in uprizarjanje tistih klasičnih del, ki v Sloveniji še niso bila uprizorjena, niti prevedena. Skrbeli bomo za visoko kakovostne prevode in se trudili zagotavljati moderne in vznemirljive odrske interpretacije starih besedil.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 7:

- Financiranje izvirnih libretov.
- Financiranje izvirne glasbe za mjuzikle.

Realizirali bomo projekte t. i. **glasbeno-plesnega gledališča**, in sicer s poudarkom na **mjuziklih**. Zagotavljati in omogočati si želimo najvišje uprizoritvene standarde tega žanra. Postavitve licenčnih mjuziklov dosegajo visoko priljubljenost pri gledalcih in so kot take pomemben posrednik med ponudbo in povpraševanjem. Vendarle pa smo prepričani, da MGL ne sme ravnati po liniji najmanjšega odpora, temveč prednostno razvijati in omogočati izvirno, torej domačo libretistično in glasbeno ustvarjalnost. Odločitev je nedvomno pravilna, vendar povezana z dodatnimi sredstvi. Glede na finančne zmožnosti si tovrstni projekt za zdaj lahko privoščimo le vsako drugo gledališko sezono, optimalna bi bila zagotovitev redne, torej letne produkcije. V zadnjih letih smo realizirali štiri tovrstne projekte, v fazi realizacije pa sta trenutno še dva.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 8: V fazi postprodukcije kot lastnik licence pospešiti oziroma omogočiti mednarodno afirmacijo umetniškega izdelka (libreto in glasba).

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 9: Naročanje dramatizacij in odrskih priredb.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 10: Dalje omogočati uprizoritve tržno manj privlačnih konceptov in besedil (mladi avtorji, mladi režiserji).

V okviru t. i. **obscene** (uvedli smo jo leta 2009) želimo še naprej omogočati uprizoritve tržno manj privlačnih konceptov in besedil, zlasti kadar gre za zanimive mlade avtorje gledaliških iger in za mlade režiserje, ki še nimajo svojega mesta znotraj rednih repertoarjev ali zaradi specifik svojega ustvarjanja ne sodijo vanje. Obscena pomeni neko novo **možnost eksperimenta** v gledališču in po konceptu MGL predstavlja naravno »opozicijo« rednemu programu.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 11: Realizacija koprodukcij s sorodnimi javnimi zavodi in društvi doma in v tujini.

PRIMERI: Cankarjev dom Ljubljana, Kino Šiška, En-Knap, Nostos, Beograjsko dramsko gledališče, Festival Budva, Gledališče Ulysses (Brioni), Dramsko gledališče Skopje ...

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje v letu 2025 do 2029.

CILJ 12: Realizacija mednarodnih koprodukcij.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 13: Realizirati javni razpis za koprodukcijske projekte z nevladnim sektorjem.

ČAS REALIZACIJE: prvi razpis septembra 2026, nato leta 2028 in 2030.

Razširili bomo **vzgojno-humanistični del programa**. Poleg pedagoškega dela, ki že poteka v obliki letnih seminarjev, izdajanja strokovne literature v okviru Knjižnice MGL in postprodukcije obstoječe učne predstave, načrtujemo realizacijo še ene učne predstave, ki bo namenjena slušateljem višjih letnikov srednjih šol. Vzgojno-humanistični del programa dopolnjevamo s predavanji za srednješolce in višje letnike osnovnih šol. Tudi v prihodnje bomo pripravljali bralne uprizoritve slovenske in svetovne klasike.

Novi cilji so:

- razširiti gledališko pedagogiko na vzgojo občinstva in stremiti h gledališkemu opismenjevanju v sodelovanju z uveljavljenimi institucijami s tega področja (predvsem Zavod za šolstvo RS),
- uprizarjati besedila s področja izobraževanja o specifikah gledališkega procesa,
- skrbeti za vključevanje ranljivih skupin in skrbeti za njihovo gledališko opismenjevanje ter prilagoditi predstave njihovim potrebam,
- uprizarjati sodobna besedila o gledališču in njegovi specifikah,
- sodelovati na strokovnih in javnih posvetih v zvezi z vzgojo občinstva.

CIJ 14: Realizacija nove učne uprizoritve.

ČAS REALIZACIJE: september 2026.

CIJ 15: Nadaljnje organiziranje predavanj in pogovorov za učence srednjih šol in višjih razredov osnovnih šol.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CIJ 16: Realizacija novega cikla bralnih uprizoritev klasike in novitet.

ČAS REALIZACIJE: od leta 2025 do 2029.

CIJ 17: Gledališko opismenjevanje učiteljev.

Nadaljevanje in vsebinska nadgradnja ciklusa predavanj za mentorje. Izobraževati osnovnošolske učitelje in srednješolske profesorje na področju specifik gledališkega jezika, procesa, omogočiti jim kvalitetno predpripravo za ogled posameznih predstav.

Organizirati seminarje in delavnice za mentorje gledaliških delavnic v vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah z uveljavljenimi partnerji s področja dodatnega usposabljanja učiteljev.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 18: Skrb za kontinuiteto gledaliških izobraževanj.

Poskrbeti za prenos znanja in organizacije na področju gledališke pedagogike na mlajše kolege in s tem omogočiti kontinuirano delovanje oddelka.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 19: Nadaljevanje in nadgradnja razvoja občinstva ter gledališko opismenjevanje otrok in odraslih. Sodelovanje s profesorji in mentorji pri gledališki vzgoji šolarjev in dijakov.

Omogočati otrokom iz vrtca, osnovnošolcem, dijakom in študentom drugih strok, da podrobneje spoznajo strukturo gledališča in gledaliških poklicev.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 20: Redno vključevanje in izobraževanje ranljivih skupin.

Vsako sezono določene ponovitve uprizoritev nameniti ranljivim skupinam z ustrezno tehnično podporo (gledališki tolmač za gluhe in naglušne, avdiotranskripcija za slepe in slabovidne). Omogočiti tem skupinam spoznavanje zaodrja in gledališča. Prilagoditi spletno stran za slepe in slabovidne.

ČAS REALIZACIJE: delno že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

STRATEŠKI CILJI IN UKREPI NA PODROČJU ORGANIZIRANOSTI MGL

KADROVSKA SHEMA

Pri pripravi vsakoletnega kadrovskega načrta upoštevamo zakonska določila, izhodišča in usmeritve neposrednega uporabnika proračuna. Sistemizacija in nabor delovnih mest v MGL sta premišljena in v večini postavk optimalna, občutna kadrovska podhranjenost je značilna predvsem za tehnični sektor.

Poleg tega se je v zadnjih letih stopnjevalo splošno nezadovoljstvo s plačnim sistemom oz. višino osebnih dohodkov v najnižjih plačnih razredih, ki vsekakor ni sorazmerna z delom in

delovnim časom. Zato so se delavci odločali za nove zaposlitve v gospodarskem sektorju oz. iskali delovna mesta z ugodnejšim delovnim časom.

Dejstvo, povezano z izjemno visokim številom opravljenih storitev, pa je, da vsakršno pomanjkanje kadra še dodatno otežuje zagotavljanje in uresničevanje pravic zaposlenih.

Kadrovska služba je večkrat ponovila razpise za prosta delovna mesta. Največja težava in nezanimanje sta zlasti pri naslednjih (tehničnih) poklicih oz. delovnih mestih:

- frizer, masker,
- slikar, kašer,
- scenski delavec oz. scenski manipulant,
- blagajnik,
- rekviziter,
- čistilka ...

Vodstvo je zaskrbljeno in poziva Ministrstvo za kulturo RS in posredno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Vlado RS k temeljitemu premisleku, posebej glede deficitarnih poklicev, ki so vezani izključno na gledališko dejavnost.

CIJ 1: Ohranjati in razvijati specifična gledališka delovna mesta.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CIJ 2: Številčno povečati tehnično ekipo (dodatni oblikovalec svetlobe, tona, videa).

ČAS REALIZACIJE: najkasneje leta 2026.

CIJ 3: Ob upokojitvah nadomestno zaposlovati mlade igralce.

ČAS REALIZACIJE: leta 2026 (dramski igralec, mlad), leta 2027 (dramski igralec, mlad), leta 2028 (dramska igralka, mlada).

CILJ 4: Dalje skrbeti za umetniško kondicijo in zdravje ansambla. Dalje skrbeti za dodatna izobraževanja. Ohranjati delovni tempo in veliko število storitev, vendar ne na račun kvalitete predstav ali izgorelosti ansambla. Nadaljevati promocijo zdravja na delovnem mestu.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

CILJ 5: Številčno povečati obe ekipi scenskih delavcev (najmanj dve dodatni delovni mesti).

ČAS REALIZACIJE: 2026–2029.

CILJ 6: Dobiti možnost (vsaj začasnega) prekvalificiranja delovnih mest zaradi ohranitve osnovnih gledaliških poklicev.

ČAS REALIZACIJE: 2026–2029.

Narava gledališkega ustvarjanja poleg angažiranja zaposlenih umetniških izvajalcev (pogodba o zaposlitvi iz delovnega razmerja) zahteva tudi sodelovanje z zunanjimi umetniškimi izvajalci, ki jih sistemizacija ne zajema. Gre za tiste ustvarjalce, ki so vezani le na vsako posamezno uprizoritev (avtorji dramskih besedil, prevajalci, režiser, scenograf, kostumograf, koreograf, avtorji glasbe, glasbeni izvajalci, plesalci ...) in bi njihov morebitni stalni angažma (kot oblika rednega delovnega razmerja) onemogočal nujno raznolikost umetniškega izražanja. Poleg njih gledališko delovanje pri posamezni uprizoritvi zahteva tudi izvajalce (goste igralce), ki zaradi generacijskih razlik ne sodijo med zaposlene (otroci, najstarejša generacija igralcev – upokojeni). Število zunanjih gostov (igralcev) kljub skrbno načrtovanim dolgoročnim obremenitvam zaposlenih vsako leto kaže potrebo po večjem številu zaposlenih igralcev.

MGL na leto za izvedbo načrtovanega celotnega programa potrebuje do 200 zunanjih umetniških sodelavcev/izvajalcev, ki so angažirani z drugimi pogodbenimi oblikami. Preživetje in delovna realizacija samozaposlenih umetnikov je v veliki meri odvisna prav od sodelovanja v programih javnih zavodov.

MGL mestno gledališče ljubljansko

Poleg zunanjih izvajalcev programa ima MGL organizirano svojo hostesno službo, ki jo opravljajo izključno študentje (cca 20 študentov).

CILJ 1: Nadaljevati premišljeno načrtovanje števila sodelujočih zunanjih sodelavcev.

ČAS REALIZACIJE: vsako leto ob pripravi programskih izvedbenih načrtov.

IZVEDBA UMETNIŠKEGA PROGRAMA

Izvedba MGL	Povprečje 2023, 2024 (po epidemiji)
število premier	13
število gledalcev	85.000
število lastnih predstav v MGL	300
število gost. v SLO + zamejci	35
število mednarodnih gostovanj	8
predstave vse (tudi gostje)	360
število prodanih vstopnic	70.000
cena prodane vstopnice v €	12 eur
zasedenost dvoran	90 %

Tabela: Izvedba programa v 2023, 2024

Glavnino **repertoarja MGL** predstavlja šest premier na Velikem odru in do tri do štiri premiere na enem od obeh komornih prizorišč (Mala scena in Studio). Jedro za organizacijo programa predstav sestavljajo:

- abonmajske predstave,
- predstave za izven,
- zaključene predstave,
- gostovanja MGL zunaj matične hiše,

- gostovanja drugih gledališč v MGL.

Poudariti je treba, da gre v primeru MGL za zelo visoke številke – statistike, ki (na srečo) kljub recesiji in sorazmerno zahtevnim repertoarnim vsebinam za zdaj niso zanihale navzdol. MGL s številom izvedenih premier in ponovitev že več sezon zapored dosega zgornji rob zmogljivosti. Ker so vstopnice za predstave večinoma razprodane in postprodukcijske možnosti polno izkoriščene, se trenutno kažejo naslednji problemi:

- akutno pomanjkanje terminov za izven,
- pomanjkanje terminov za daljša gostovanja v tujini,
- pomanjkanje terminov za več gostovanj tujih predstav v MGL.

V primeru pridobitve dodatne dvorane bi ob skrbno načrtovanih vzporednih zasedbah izkoriščenost programa zagotovo lahko še povečali.

CILJ 1: Dalje skrbeti za čim širšo dostopnost predstav in drugih prireditev.

Nadaljevati v skrbi za kvaliteten razvoj gostovalnega poslanstva – prisotnost v krajih, kjer ni gledališč, na območjih etnično in kulturno občutljivih meja ter v zamejstvu. Skrbeti za vsebinsko logičen koncept gostovanj v tujini. Oblikovati nabor gostujočih predstav iz tujine ob upoštevanju gostovalnih konceptov drugih zavodov.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 2: Obnova Velikega odra in dvorane (več v rubriki o investicijah).

ČAS REALIZACIJE: 2027–2029.

CILJ 3: Pridobitev dodatne dvorane za predstave in vaje.

ČAS REALIZACIJE: najkasneje leta 2027.

KNJIŽNICA MGL

V zbirki Knjižnica MGL, ki jo od leta 2007 ureja hišna dramaturginja Petra Pogorevc, izdajamo najsodobnejša teoretska dela, s katerimi se trudimo v prvi vrsti zadostiti potrebam strokovnjakov in študentov s področja sodobnega gledališča, plesa, performansa in drugih oblik sodobnih uprizoritvenih umetnosti. Ob tem, da skrbno izbiramo avtorje in dela, ki dobijo mesto v tej elitni knjižni zbirki, se trudimo poiskati tudi najprimernejše in strokovno podkovane avtorje spremnih študij, s katerimi obogatimo sleherno od edicij. S skrbno pripravljenimi predstavitvami knjig, na katere po svojih zmožnostih vabimo tudi avtorje knjig, smo okrepili ne samo zasidranost zbirke v strokovnih krogih, temveč tudi njeno širšo odmevnost in prepoznavnost. V zadnjih letih vse bolj načrtno skrbimo za distribucijo in promocijo naših knjig; v ta namen smo se povezali z drugimi slovenskimi založniki s področja gledališča in drugih oblik sodobnih scenskih umetnosti ter se pod novonastalo skupno blagovno znamko Slovenski gledališki založniki že večkrat odmevno predstavili na Slovenskem knjižnem sejmu, Dnevih knjige, Sejmu akademske knjige Liber.ac in Borštnikovem srečanju. Posebno priznanje vsej naši majhni, vendar čvrsti in zagnani ekipi pomeni priznanje bršljanov venec, ki ga je Združenje slovenskih dramskih umetnikov v letu 2017 podelilo urednici Petri Pogorevc za vodenje Knjižnice MGL, pa tudi nominacija knjige Jureta Gantarja *Eseji o komediji* za Rožančevo nagrado leta 2022 in priznanje Vladimirja Kralja, ki ga je Zali Dobovšek za knjigo *Gledališče in vojna* leta 2024 podelilo Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije. Kot se je pokazalo v preteklih letih, lahko knjižna zbirka naveže živ in ustvarjalen dialog s svojimi bralci tudi, če se osredotoča na izdajanje zahtevne in strokovno profilirane literature. Uspeh zbirke Knjižnica MGL je bil v njeni dolgi in bogati zgodovini, ki danes šteje že šestinšestdeset let, vselej sorazmeren z njeno čvrsto vpetostjo v kontekst sočasne gledališke prakse, zato bomo prihodnost zbirke še naprej načrtovali z občutkom za aktualna vprašanja in izzive, ki jo zaposlujejo v sedanjosti, ter s pozornostjo do ustvarjanja, ki trenutno poteka na naših odrih.

CILJ 1: Izdajati najsodobnejša domača in tuja teoretska in esejistična dela s področja sodobnega gledališča, plesa, performansa in drugih oblik sodobnih uprizoritvenih umetnosti ter skrbeti za zastopanost različnih odrskih praks in njihovih interdisciplinarnih navezav.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 2: Spremljati in podpirati raziskovalno dejavnost domačih avtorjev z naročanjem del uglednih slovenskih praktikov s področja uprizoritvenih umetnosti (Jan Krmelj, Nina Ramšak Marković) ter nadgrajevanjem in objavljanjem magisterijev in doktoratov s področja uprizoritvenih umetnosti (Nika Leskovšek, Andreja Kopač, Mateja Fajt).

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 3: Raziskovati in razvijati nevsakdanje strategije zgodovinenja slovenskega gledališča na presečišču med teorijo in prakso, znanostjo in poezijo, esejem in intervjujem, ki bralcu omogoča poglobljeno razumevanje procesa nastajanja prelomnih dogodkov, predstav in poetik (Bernard-Marie Koltès, Jaka Smerkolj Simoneti in Tery Žeželj).

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 4: Slovenskim bralcem ponuditi čim več kakovostnih prevodov vznemirljivih tujih del s področja gledališča, plesa, performansa in drugih oblik sodobnih uprizoritvenih umetnosti, obenem pa čim pogosteje vabiti v goste tudi njihove avtorje in avtorice, ki jih imajo na ta način možnost spoznati v živo (Agata Juniku, Jasmina Tumbas, Milo Rau).

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 5: Gojiti tesen stik z bralci edicij Knjižnice MGL ter s tem v zvezi skrbeti za njihovo redno promocijo in distribucijo, organizirati odmevne in dobro obiskane predstavitve knjig v smislu enkratnih uprizoritveno-glasbenih projektov ali strokovnih debat ter se v prihodnosti vse bolj posvečati tudi gostovanjem s knjigami in avtorji na odrih kulturnih institucij po vsej Sloveniji.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

MGL mestno gledališče ljubljansko

CILJ 6: Tudi v prihodnje vzdrževati in krepiti sodelovanja in povezave z drugimi založbami s področja gledališča ter ohranjati in razvijati blagovno znamko Slovenski gledališki založniki.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

ARHIV MGL

Arhiv MGL je eden najbogatejših in zelo pregledno urejenih gledaliških arhivov v slovenskem prostoru. V prvi vrsti skrbno hrani gradivo, vezano na posamezne uprizoritve; teh je bilo v šestdesetih letih delovanja MGL že več kot petsto. O vsaki uprizoritvi pričajo izvodi dramskega besedila (dramaturške, lektorske, inspicientske, lučne, tonske in druge knjige z vsemi pripadajočimi okrajšavami, popravki, pripombami), gledališki listi (vezani po sezonah), kritiški odzivi (kopije in originalni časopisni izrezki), fotografije, kostumske in scenske skice, notni zapisi, popisi nagrad, reklamni letaki in v novejšem času tudi posnetek uprizoritve. Mnogo podatkov je že računalniško obdelanih. Bogata zbirka gradiva je omogočila nastanek izčrpne monografije z naslovom *50 let MGL*, ki je v dveh knjigah in na več kot 1000 straneh izšla leta 2001. Vse to gradivo je, upoštevajoč minljivost gledališkega ustvarjanja, izjemno dragoceno pričevanje o zgodovini MGL. Poleg tega hrani arhiv MGL tudi zelo veliko zbirko gledaliških besedil na splošno, ne samo tistih, ki so bila uprizorjena v MGL. Več kot 2000 jih je, tako v slovenščini kot tudi v tujih jezikih. Ker mnoge igre nikoli ne izidejo v knjižni obliki, je ta zbirka zelo pomembna. Arhiv na primer hrani igro v izvirniku in mnogokrat tudi v dveh ali treh prevodih iz različnih časovnih obdobj. Med prevodi so dostikrat prave raritete, ki jih ne hrani niti Narodna in univerzitetna knjižnica.

Arhiv obsega tudi priročno knjižnico strokovne literature, vključujoč zbirko Knjižnica MGL, ki jo neprekinjeno od leta 1958 izdaja naše gledališče. Hranimo tudi precejšnje število domačih in tujih strokovnih revij s področja gledališča. Priročna knjižnica je sicer namenjena predvsem interni uporabi, vendar pa z veseljem priskočimo na pomoč tudi študentom različnih fakultet, pa tudi vsem drugim, ki se obrnejo na nas.

MGL mestno gledališče ljubljansko

Skoraj sedemdeset let delovanja MGL nedvomno pomeni, da se je gradiva nabralo že zelo veliko. Prostori, namenjeni hrambi teh dragocenih dokumentov, so že precej pretesni, tako da bo za kvalitetno hrambo in dostopnost gradiva nujno čimprejšnje učinkovito reševanje prostorske stiske.

Zanimive zamisli nastajajo tudi v zvezi z načrtovano kavarno MGL v prostorih pasaže. Ta bi s primernim pristopom ter v povezavi z arhivom in knjižnico lahko prerasla v zanimivo in butično informacijsko središče, ki bi zagotovo povečalo dostopnost do skritih biserov našega arhiva.

Z ustanovitvijo Slovenskega gledališkega inštituta (Slogi) so nastale tudi nove logične možnosti sodelovanja med zavodoma.

CILJ 1: Nadaljevati zbiranje in arhiviranje dramskih besedil, strokovne literature, tujih in domačih gledaliških publikacij, fotografij z vaj posameznih predstav, videoposnetkov in zvočnih posnetkov predstav, notnih zapisov, scenografskih in kostumografskih skic, maket scenografij in režijskih knjig ter dokončati digitalizacijo obstoječega arhiva.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CILJ 2: Selitev dela arhivske zbirke v bodočo gledališko kavarno, povezano z novim prodajno-informacijskim centrom v pasaži. S tem bi se med drugim znatno izboljšala dostopnost omenjenih arhivov za širšo javnost.

ČAS REALIZACIJE: predvidoma leta 2028 (vsebinsko in izvedbeno povezano z realizacijo prenove glavnega vhoda, vezano na proces denacionalizacije).

CILJ 3: Vsebinska povezovanja s Slovenskim gledališkim inštitutom (Slogi).

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU PRISOTNOSTI V MEDIJIH (marketing in odnosi z javnostmi)

Že nekaj let zaznavamo in spremljamo krizo množičnih medijev. Količina medijev je sicer v porastu, žal pa s tem naraščajo tudi neakovostne vsebine in površinske razlage oz. prispevki. Digitalna revolucija je verodostojnost medijev podredila cilju tržne uspešnosti. Soočamo se s tržno naravnostjo objav in izginjanjem strokovnih vsebin. Družbi brez dobro informiranih in kritičnih posameznikov, ki sebe ne dojemajo kot potrošnike, temveč kot člane demokratične javnosti, se slabo piše. S precej široko problematiko bi se morale spopasti različne strokovne skupine ter angažirana in aktivna javnost. Za nastali položaj so v največji meri krivi nezadostno zagotovljeno stabilno financiranje ter zasebni mediji, ki novinarje potiskajo v ustvarjanje tržno privlačnih vsebin.

Zastopanost kulture pa je na repu bodisi tiskanih bodisi digitalnih medijev, namenjajo ji najmanj strani, vrstic, znakov. Posledično so tudi redakcije kadrovsko najbolj razredčene. Na drugi strani pa imamo kulturne institucije, med katere sodimo tudi gledališča, ki pa imamo toliko produkcije, da o njej mediji v praksi in v danih pogojih zagotovo ne morejo poročati.

CILJ 1: (Še) večja uporaba digitalnega marketinga.

Prisotnost v medijih in odnose z mediji bomo morali vsaj delno nadomestiti z uporabo vsebinskega marketinga, to pomeni kakovostno povezati vsebino, občinstva in medije. Gledališče je vsekakor prostor, ki ima vsebino in zgodbe, s katerimi lahko ustvarjamo primerno pripovedovanje zgodb, od dramaturgije do junakov, z uporabo različnih tehnologij in kanalov, ki jih določajo značilnosti vsebin (audio, video, teksti itd.). Želimo si večje profesionalizacije, kreativnosti in inovativnosti pri procesih nastajanja vsebine. Zaradi trenda upadanja odzivnosti javnosti na tradicionalne oglaševalske kampanje in kritike oglaševanja smo v zadnjih letih že prešli na vsebinski marketing, ki smo ga že uspeli dvigniti na relativno visoko raven, želimo si ga pa še dodatno profesionalizirati, predvsem z ustreznimi kadrovskimi rešitvami, ki bodo s strokovnim znanjem omogočala višjo raven produkcije in postprodukcije predvsem video vsebin. Cilj je, da vso vsebino integriramo v sodobne medije.

Na to se vežejo cilji komunikacijske uspešnosti – povečati uporabo in izrabo naslednjih komponent:

- uporaba različnih tehnologij pri komuniciranju vsebine z javnostjo (različne platforme, omrežja, spletna stran)
- analitika in obdelava podatkov javnosti
- segmentacija javnosti
- individualizacija in personalizacija javnosti
- podajanje vsebine skozi nove medijske formate
- kreativnost pri tvorjenju vsebin
- profesionalizacija produkcije
- podajanje vsebin skozi avdio – video kanale

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 2: Mediatizacija gledališča MGL

V več korakih in s pomočjo upoštevanja/uporabe različnih elementov bi morali tudi v MGL preiti na nov model mediatizacije gledališča. Prav zaradi vse manjše prisotnosti kulture v medijih moramo najti nov način dostopanja do potencialnih gledalcev. V MGL razumemo in uporabljamo klasična medijska orodja (tisk, plakati, digital, družbena omrežja), v preteklih letih smo ta področja izpopolnjevali z zunanjimi sodelavci, predvsem študenti; v naslednjem koraku pa bi morali narediti tudi organizacijske spremembe; v oddelku zaposliti osebo, ki bi prevzel funkcijo ustvarjanja in izdelave video materialov, ki jo vidimo kot prihodnost našega komunikacijskega orodja, ustvarjanja podkastov ...

Poskrbeti bomo morali, da MGL postane svoj medij. Integracija vsebin s sodobnimi mediji je in mora (p)ostati vsakdanja praksa, nadgradnja pa je ta, da sami zagotovimo vse vsebine s podporo različnih tehnologij, razvoj pa bo temeljil predvsem v porasti video vsebin.

Raziskave še vedno potrjujejo, da uporabniki preživijo 88 % več časa na vsebinah, ki vključujejo video. V današnji digitalni dobi ni potrebno veliko denarja za ustvarjanje vsebin za video marketing. Cilj je ustvarjanje zgodbe, ki pritegne.

CILJ 3 – 5:

- pravilna optimizacija YouTube kanala in videev. YouTube ni samo eno največjih družbenih omrežij, pač pa je tudi drugi največji iskalnik (angl. search engine) na svetu, takoj za Googlom.
- vzpostavitev tedenske spletne video oddaje, "vloga", podcasta,
- vzpostavitev dodatnega kanala/družbenega omrežja: Tik Tok
- spodbujanje interakcije, pozivanje uporabnikov k aktivnostim in lastna udeležba v pogovoru, v komentarjih,
- konsistentnost objav.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 6: Nadgradnja komunikacijske funkcije zaradi vsega že naštetega, kar naj povzamemo v naslednjih stavkih, moramo razmišljati o nadgradnji strateškorazvojne komunikacijske funkcije, ki bo povezovala tri ključne elemente: vsebino, občinstvo in medije. Zaradi želje vsebinsko in tehnološko se prilagajati vsem spremembam, ki jih prinaša trend, oziroma uporaba digitalnega vsebinskega marketinga, je nujno, da vzpostavimo dodatno funkcijo v pr in marketing oddelku (ki bo skrbela predvsem za izdelavo video vsebin z novimi tehnologijami).

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 7: Kakovostna vsebina družbenih omrežij in število všečkov

Družbena omrežja so kljub algoritmom in omejitvam, ki jih postavlja Meta, postala za gledališče, kot je MGL, ključni kanal za dvostransko komunikacijo. Z omejitvijo organskih dosegov je zato postala manj pomembna kvantiteta (doseg) objave, zato pa toliko bolj vsebinska moč, zgodba in delo z "zagretim občinstvom".

Naši sledilci niso zgolj pasivni sprejemniki, temveč aktivno in zagreto občinstvo, ki se vidno odziva na naše objave, spontano (brez posebnega poziva) skozi celo leto, s številnimi inbox sporočili (tako na FB kot Instagram), objavami na njihovih zasebnih "storyih" in v "feedu", v katerih vključujejo fotografije z naših predstav, naših promo materialov ali zgolj znamko MGL (primeri objav v prilogi). Po drugi strani pa se tudi sami angažirano osredotočamo k akcijam,

ki s svojo vsebino vabijo k odzivu, npr. nagradne igre ali večje kampanje, ki jih pripravljamo pred vpisi abonmajev (od julija do oktobra).

FACEBOOK

Ob koncu leta 2019 (do konca novembra) smo imeli dobrih 13.000 sledilcev. V letu 2019 (do danes) smo dosegli 2767 novih všečkov naše strani. V zadnjem obdobju enega leta tudi na naši strani beležimo trend manjšega organskega dosega objav. To je del splošnih trendov, ki so rezultat sprememb politike Facebooka in algoritma, ki zaradi želje po dobičku in količine podatkov nepregledne množice objav selekcionira pojavnost objav. Obenem pa se velik del populacije - sploh mladih – seli na druga socialna omrežja, predvsem na Instagram.

Demografija naših všečkarjev:

- spol: 79,10 % žensk in 20,90 % moških,
- starost : največ jih je starih med 25 in 34 let (28%) ter 35 in 44 let (21%),
- država in kraj: največ je Slovencev (15.605), 7746 jih živi na območju centralne Slovenije (Ljubljana in okolica).

INSTAGRAM

Do konca novembra 2019 smo imeli 6.130 sledilcev in do sedaj smo objavili 3988 fotografij/videoposnetkov. V enem letu smo povečali število sledilcev za 3.572 všečkarjev. 73,5% naših sledilcev je žensk, največ sledilcev je starih med 25 in 34 let (24,9%), sledijo stari med 35 in 44 let (21%) ter 45 – 54 let (12,5%). V letu 2019 je največ skupnega števila organskih prikazov naših objav (impression – število prikazov uporabnikom)) dosegla objava iz marca 2019, ko smo začeli s kampanjo mjuzikla Addamsovi - in sicer kar 7252 "vtisov". Za primerjavo - leto pred tem je naš največji "vtis" naredila fotografija z 4100 vtisi. V poprečju naše objave dosegajo več kot 100 všečkov na objavo, največ kar 575. V zadnjem obdobju vse bolj popularna postajajo Instagram "storyi", kratke zgodbe (video ali fotografija), ki jih lahko naši sledilci vidijo samo 24 ur. Prav vse tovrstne zgodbe si ogleda vsaj 1000 obiskovalcev/objavo.

MGL mestno gledališče ljubljansko

Profil na družbenem omrežju X smo ustvarili v začetku oktobra 2013. Do danes (19. 11. 2024) smo dobili 1413 sledilcev, Čivknili smo 3196 twitov.

Če pogledamo najboljša podjetja, hitro ugotovimo, da jih število sledilcev sploh ne zanima več. Pomemben je doseg in posledično vključenost sledilcev. Dosega imamo toliko, kolikor ga plačamo. Znamke danes objavljajo manj, so pa objave toliko bolj kvalitetne. Prevladujejo dobre animacije, zanimive objave, ki izstopajo. Včasih smo razmišljali o tem, da moramo na vsako omrežje objaviti vsaj eno novo objavo na dan, toda nemogoče je narediti 60 dobrih objav na mesec, prilagojenih za vse različne kanale.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJI 8 - 12:

- Osredotočanje na učinkovite oziroma unikatne "social" kampanje; "Social" kampanje so kampanje, ki so narejene primarno za družbena omrežja, narejene so po meri družbenih omrežij in ciljajo na viralnost ter čim večjo vključenost uporabnikov. Bistvo "social" kampanje je dobra zgodba. Takšne kampanje so edino sredstvo, ki zagotavlja dober organski doseg.
- Kampanje na spletnih družbenih omrežjih se ne dogajajo samo na družbenih omrežjih, v Mestnem gledališču ljubljanskem že sedaj 'social' kampanje povezujemo s kampanjami na drugih kanalih – v tiskanih medijih - skozi enotno podobo programske knjižice, skozi plakatne akcije po mestu, v digitalnih kampanjah v novi digitalni mreži tehnološko dovršenih LCD ekranov v centru mesta Ljubljana in skozi družabne dogodke .
- Ustvarjanje vsebine ločeno glede na kanal - najboljše znamke danes vsebino prilagajajo posameznim kanalom in objave pripravljajo specifično za družbeno omrežje. Upoštevajo specifične posameznega družbenega omrežja in svojo vsebino prevedejo v jezik uporabnikov določenega omrežja. Tem trendom sledimo že danes, ko npr. oblikujemo napovednikov za uprizoritve ("teaserje" ali trailerje)

MGL mestno gledališče ljubljansko

prilagajamo različnim medijem – npr. gif za pokončne LCD ekrane, zgodbe na instagramu, ali na youtube kanalu.

- Video je oblika vsebine, ki prevladuje, zato želimo nadgraditi že sedaj razvito in močno video produkcijo (GIFi, video trailerji, reel-i in teaserji) ter optimalno izkoristiti youtube kanal.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 13: Povečanje identifikacije mladih in ostalih starostnih skupin z našo znamko oz. MGL

V našem gledališču že skozi vsa leta gradimo na osebnem pristopu z aktivnim vključevanjem naših zvestih gledalcev (to je približno 6000 abonentov, oz. 100.000 gledalcev letno) v različne akcije, dogodke itd.

Nadaljevali bomo s srečanji z različnimi ciljnimi skupinami in dodali tudi nekaj novih:

- pogovori z gledalci na abonmaju Radovedni,
- druženje dijakov na koncertu v Kinu Šiška,
- srečanja mentorjev srednjih šol, gimnazij in tudi osnovnih šol,
- srečanja na novinarskih konferencah ob izidu knjig v zbirki Knjižnica MGL,
- srečanja novinarjev na novinarskih konferencah ob premiernih uprizoritvah,
- srečanja in druženja po premierah,
- vključevanje v oglaševalske akcije ob vpisu abonmajev,
- vsebinsko vključevanje na različnih dogodkih (predvsem dijaki in študenti) ...

Vsa ta srečanja želimo razširiti in poglobiti, predvsem z našimi gledalci.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 14: Optimizacija e-poštenga trženja

Vse nove tehnologije (platforme za pošiljanje pošte, družbena omrežja itd.) nam odpirajo možnost dejanskega razumevanja ravnanja uporabnikov (gledalcev) in s tem pripravljanja želenih vsebin. Na podlagi sodobnih vsebin se nam odpira individualizacija, kar nam omogoča analitika množice podatkov. Vse to bomo poskušali izrabiti.

Digitalni trendi pridejo in nekateri gredo. Najbolj trdni ostajajo. Po statistikah sodeč, 91% uporabnikov preveri svoj elektronski nabiralnik vsaj 1x dnevno. Raziskave so pokazale, da ta

MGL mestno gledališče ljubljansko

številka sega tudi do 15-krat dnevno. E-poštno trženje je lahko še vedno najbolj donosen komunikacijski kanal, če ga imamo pravilno umeščene, se ga poslužujemo na pravi način in organsko ter premišljeno gradimo kvalitetno listo elektronskih kontaktov. V prihodnjih letih želimo optimizirati izkoristek platforme Mailchimp, ki že sedaj ponuja odlično analitiko. Zato želimo v prihodnosti še bolj izkoristiti vsa orodja, ki nam jih platforma ponuja; analiza podatkov, segmentacija občinstva, s tem lažje doseganje ciljne publike, priprava personaliziranih sporočil.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 15: Optimizacije internega/korporativnega komuniciranja, zadovoljstvo in vključenost vseh zaposlenih

V podjetju; v našem primeru javnemu zavodu, s 115 zaposlenimi in vsaj 40 zunanjimi sodelavci (v eni sezoni), bi bilo nujno potrebno organizirati učinkovito, korektno in redno/konstantno informiranje oz. komuniciranje vseh zaposlenih in vseh zunanjih kolegov. Poiskati bi bilo potrebno rešitev z uporabo primerne orodja, aplikacije, komunikacijske platforme/kanala, ki bi omogočal dvosmerno/večsmerno komunikacijo. Seveda bi bilo potrebno to rešiti tudi v kadrovskem smislu. Širitev oddelka vidimo v reorganizaciji oz. v združenih funkcijah strokovnjaka/upravljalca za kreiranje spletnih vsebin ter osebo, ki bi skrbela za kakovostno interno komuniciranje in vključenost zaposlenih.

Podjetja in družbe so toliko uspešni, kot so motivirani in zadovoljni vsi zaposleni. Dober kolektiv odlikuje pozitivna energija povezovanja in medsebojnega spoštovanja. Skupen uspeh, ne glede na to, ali gre za zasebni ali javni sektor, je odvisen od vseh zaposlenih. Zato je treba zaposlene nenehno sistemsko razumno spodbujati, da opravljajo dela po svojih najboljših močeh in sposobnostih.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

CILJ 16: MGL kot družbeno odgovorno podjetje in trajnostni razvoj. MGL naj skrbi za trajnostni vidik ter kor javni zavod MOL pripomore k ogljični nevtralnosti mesta.

MGL mestno gledališče ljubljansko

Programi družbene odgovornosti so lahko raznovrstni, saj gre za način interakcije podjetja s svojo okolico in deležniki, predvsem pa bi ta morala biti ukoreninjena v vrednote in kulturo podjetja.

Pomemben je tudi trajnostni razvoj, s katerim poskrbimo, da delamo dobro danes tudi za jutri. Pri tem pa imamo ključno vlogo prav komunikatorji.

Kako vpeljati družbeno odgovornost in trajnostni razvoj v vaše podjetje, ustanovo, organizacijo? Kako vključiti različne skupine deležnikov in jih seznaniti z novimi vsebinami in koncepti? Kako komunicirati družbeno odgovornost navznoter in navzven, da bi čim bolje prispevali k trajnostnemu razvoju v skladu z usmeritvami EU in Slovenije?

Potrebno je pripraviti realno strategijo z vsemi oddelki našega gledališča, v nadaljevanju pa prve cilje postopoma implementirati v naše delovanje. Npr. ponovna uporaba scenografij/kostumografij v novih produkcijah. Mestno gledališče v Helsinkih ter vsi avtorski sodelavci imajo zavezo, da 40% omenjenih elementov ponovno uporabijo.

ČAS REALIZACIJE: od 2025 do 2029

STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU POSLOVNO-FINANČNE DEJAVNOSTI

MGL s svojim načrtovanjem in izvedbo programa kontinuirano sledi cilju doseganja pozitivnih poslovnih rezultatov tudi na finančnem področju. Skrbno spremlja poslovanje tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani in pravočasno ukrepa pri nepredvidenih dogodkih.

MGL sledi cilju zagotavljanja vrhunski umetniški program in s tem kontinuirano pridobivati količino finančnih sredstev iz proračuna ob hkratnem ohranjanju števila abonementov in drugih obiskovalcev doma ter na gostovanjih, s tem pa ohranjati konstanten prihodek iz nejavnih virov, brez katerega omenjena produkcija ne bi bila mogoča (iz nejavnega vira omogočamo približno polovico produkcije).

MGL ob načrtovanju programa in poslovanja sledi ciljem, ki so skladni z razvojnimi dokumenti MOL (Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana) in države (Nacionalni program za

MGL mestno gledališče ljubljansko

kulturo), dosledno upošteva javni interes na področju kulture (ZUJIK) ter vse preostale zakone, pravne predpise in njihove spremembe na zakonodajnem, pravnem in davčnem področju. Na področju javnih naročil MGL upošteva cilj racionalnega poslovanja, ki pa se pri določenih javnih naročilih žal ne izkaže za racionalnega in produktivnega.

Služba za notranjo revizijo MOL vsako leto opravi pregled našega poslovanja na vnaprej določenem področju, zato stalno dopolnjujemo in urejamo naše interne akte.

CIJ 1: Ohranjanje stabilnih, pozitivnih finančnih rezultatov.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CIJ 2: Pridobivanje javnih sredstev (MOL, Ministrstvo za kulturo RS) z načrtovanjem vrhunskega umetniškega programa, izvedbo mednarodnega (6 držav) festivala Ruta v Ljubljani in širitvijo mednarodnih sodelovanj na države zunaj balkanske regije.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CIJ 3: Zagotavljanje lastna sredstva iz nejavnih virov pri opravljanju javne službe.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CIJ 4: Racionalna nabava blaga in storitev (tudi javno naročanje).

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

CIJ 5: Delovanje v skladu z zakoni in drugimi pravnimi predpisi, ki pojasnjujejo in opredeljujejo delovno področje javnega zavoda.

ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU SODELOVANJA S SPONZORJI IN DONATORJI

Pridobivanje sponzorjev in donatorjev ni lahko delo, kajti cilj slovenskega gospodarstva je usmerjen k večanju konkurenčnosti slovenskih podjetij, trajnostnemu razvoju, upravljanju države na višji družbeni zavesti, razvoju talentov in stimulaciji zaposlitev v Sloveniji ter udeležanju razvojne poti za ohranitev in krepitev družbene blaginje.

Gospodarstveniki nenehno pričakujejo izboljšanje učinkovitosti javnega sektorja in zmanjševanje administrativnih ovir, čemur se v MGL pridružujemo, opazamo pa tudi vladne premike v tej smeri. Opazna je tudi naraščajoča težnja po povezovanju in sodelovanju med javnim in zasebnim sektorjem, kjer vodje javne uprave in zavodov prepoznavajo odlične sogovornike s podobnimi cilji.

Gospodarstveniki ustvarjajo poslovno okolje in širše družbeno okolje za zvišanje produktivnosti države in s tem raven blaginje v državi, že uporabljajo umetno inteligenco, podpirajo start up podjetja, investirajo v zeleno poslovanje, razvoj talentov, krepijo kulturo zaupanja, podpore, motiviranja zaposlenih ipd. Enako se trudimo v našem javnem zavodu.

Direktorica s pomočnikoma in preostalimi vodji ustvarja odgovorno ter glede na demografska gibanja in globalno tehnološko tranzicijo stabilno poslovno in delovno okolje s posluhom za zaposlene in učinkovitim reševanjem izzivov.

V MGL lahko govorimo o opolnomočenem, odgovornem in zanesljivem kadru ter pozitivnem vzdušju v zavodu. V intenzivnem delovnem procesu, kjer so nekateri zaposleni pogosto obremenjeni preko 100 %, se soočamo s slovensko problematiko (preveč) birokratskega okolja ter rigidnostjo plačnega, delovnega in pokojninskega sistema, ki preprečujejo uvajanje inovacij. Kljub dobrim poslovnim rezultatom pa imamo težave z nagrajevanjem in motiviranjem sodelavcev za nadaljnje delo. Z novo plačno politiko pričakujemo izboljšanje na tem področju.

Slovenska podjetja, ki del svojega prihodka v sponzorskih pogodbah namenjajo večinoma slovenskim športnikom, v kulturi za zdaj še ne vidijo enakega doprinosa, da bi bilo javnim zavodom na področju kulture, ki delujejo v javnem interesu, enostavneje pridobivati sponzorska sredstva. Vendar menimo, da se med gospodarstveniki že kaže dvig »kulturne« zavesti. Zato smo hvaležni za njihove pohvale, pozitivne komentarje in besedne spodbuditve, ki potrjujejo naše uspešno delovanje in prizadevanja za ustvarjanje vrhunskega umetniškega programa. Hkrati ugotavljamo, da moramo tesneje sodelovati z zasebnim sektorjem in ga bolje seznanjati z našim delom. V MGL sicer številna stalna podjetja in poslovni klubi za svoje zaposlene organizirajo ogled predstavl.

CILJ 1: Zagotoviti sponzorska sredstva.

Za učinkovito izvajanje vseh strateških ciljev na področju poslovanja nenehno iščemo sponzorska sredstva, predvsem za pomoč pri izvedbi Koncerta MGL & AGRFT in festivala Ruta.
ČAS REALIZACIJE: 2025–2029.

STRATEŠKI CILJI NA PODROČJU INVESTICIJ

Denarni tok 2019–2023:

MGL: 65.483,27 EUR

MOL: 41.888,40 EUR

MK: 0,00 EUR

SKUPAJ (5-letno povprečje): 107.371,67 EUR

Obstoječe gledališko poslopje v središču Ljubljane je rezultat osmih dozidav in predelav v preteklih šestdesetih letih obstoja MGL. Sorazmerno razkošno, moderno opremljeno, skrbno vzdrževano poslopje s tremi dvoranami vsako leto zahteva mnoga vzdrževalna investicijska vlaganja. Poleg omenjenih najnujnejših vzdrževalno-servisnih posegov se bomo kljub krizi v

naslednjih letih trudili realizirati nekatere od pomembnejših postavk s seznama načrtovanih investicij.

V zadnjih 15 letih smo s finančno podporo MOL izvedli številne investicijske posege, med katerimi izstopa popolna prenova Male scene, dvig in sanacija dela dotrajane strehe, izgradnja panoramskega dvigala za gibalno ovirane ter zamenjava in podaljšanje polžastega stopnišča v osrednjem preddverju (ki zdaj povezuje vse etaže gledališča, namenjene javnosti). Prenovili smo tudi foaje in zgradili interno gledališko kavarno v najvišjem nadstropju stavbe. V 2. nadstropju zgradbe Čopova 14 smo prilagodili prostore v igralske garderobe, sanirali fasado ter v letu 2024 prenovili dotrajane sanitarije v dveh nadstropjih in točilni pult v foajeju Velikega odra.

Predvidevamo nujno zamenjavo oken v starih garderobah (energetska učinkovitost), investicijo strelovodne instalacije na novem delu zgradbe (odvisno od solastnikov).

Eden od velikih problemov, ki včasih ovirajo celo osnovno vzdrževanje zgradbe, je neurejena etažna lastnina s solastniki. V upanju na čim hitrejšo sporazumno razrešitev problema načrtujemo posodobitev glavnega vhoda in odprtje novega informacijsko-prodajnega središča z majhno gledališko kavarno, v kateri bi obiskovalci lahko dostopali tudi do arhivskega gradiva in gradiva Knjižnice MGL. V ta namen že imamo pripravljeno arhitekturno projektno nalogo in načrte, ki jih je treba le še minimalno uskladiti s podobo obnovljene pasaže med Čopovo in Nazorjevo ulico.

Na razrešitev denacionalizacijskega postopka čakata tudi dva dodatna požarna izhoda. V MGL smo proces že pripeljali do predzadnje faze izvedbe, kljub temu pa izhoda za zdaj ne moremo dokončati.

Omenjamo potrebo po večjih kapacitetah dvorane, predvsem pa širitev utesnjujočih dimenzij portalne odprtine. Gre za nujen, a sorazmerno zapleten poseg, vezan na premostitev nosilnosti ene od sten in preklade nad portalno odprtino.

Med prednostnimi cilji je tudi že omenjena pridobitev dodatnega prostora za vaje/predstave (več v poglavju o realizaciji programskih ciljev), lahko tudi zunaj matične hiše. Na ta način bi lahko povečali število odigranih predstav na Velikem odru MGL oziroma pridobili termine za predstave za izven.

Glede na število »živih« predstav, pogostost scenskih menjav in veliko število gostovanj predstavlja akuten logistični problem tudi pomanjkanje skladiščnih površin (reševanje poteka, MOL). Prostori v matični hiši so popolnoma zasedeni in scenografski fundus je omejen na štiri zabojnike, ki stojijo v atriju med stavbama MGL in nekdanjim AGRFT ter vrtom frančiškanskega samostana. Ob velikem številu živih predstav (30 in več) je tudi v 18 zabojnikih v lasti MGL premalo prostora (12 na dislociranem parkirišču).

CILJ 1: Dobiti dodatno dvorano.

ČAS REALIZACIJE: do leta 2027.

CILJ 2: PZI in realizacija novega prodajno-informacijsko središča v pasaži z gledališko kavarno in dostopnostjo arhivskega gradiva obiskovalcem.

ČAS REALIZACIJE: neznan, vezan na zaključek denacionalizacijskega postopka.

CILJ 3: Nujno realizirati (že pripravljena) dodatna požarna izhoda.

ČAS REALIZACIJE: neznan, vezan na zaključek denacionalizacijskega postopka.

CILJ 4: Projekt za prenovo dvorane Velikega odra z vrviščem je del dolgoročne vizije gledališča, ki vključuje prenovo dvorane Velikega odra in širitev portalne odprtine omenjenega odra, da bi odpravili prostorsko stisko.

ČAS REALIZACIJE: do leta 2029.

CILJ 5: Nujna menjava hladilnega agregata.

ČAS REALIZACIJE: leta 2026.

CIJLJ 6: Pridobiti nov, večji in primernejši zunanji manipulativni in fundusni prostor v bližnji okolici (skladišče scenskih elementov) (že v dogovorih z MOL).

Nabaviti dodatne zaboynike.

ČAS REALIZACIJE: nakup zaboynikov leta 2026.

ČAS REALIZACIJE: pridobitev skladiščnih prostorov do leta 2027.

CIJLJ 7: Prenova strelovodne instalacije za novi del zgradbe.

ČAS REALIZACIJE: do leta 2026.

CIJLJ 8: Menjava starih oken v igralskih garderobah.

ČAS REALIZACIJE: do leta 2026.

CIJLJ 9: Posodobiti lučni park in tonsko opremo.

ČAS REALIZACIJE: do leta 2027.

Z nujnimi interventnimi posegi na področju vzdrževanja odpravljati tekoče pomanjkljivosti in s tem preprečevati nadaljnjo škodo na opremi oz. objektu.

ČAS REALIZACIJE: že poteka in se nadaljuje od leta 2025 do 2029.

PRILOGA 1: Analiza notranjega in zunanjega poslovnega okolja

Prednosti (notranji dejavniki)	Slabosti (notranji dejavniki)
• največje število abonentov v Sloveniji (več kot 5.500) – stalna publika • zagotovljeno financiranje • največji obseg postprodukcije v Sloveniji • vključevanje gostujočih slovenskih uprizoritev v lasten abonmajski program • izjemno priljubljen festival Ruta • večinoma razprodane vstopnice za posamezne predstave • naraščanje vpisa mladih abonentov • mlad, a izkušen igralski ansambel • visoka kvaliteta in kondicija igralskega ansambla • raznolikost programske ponudbe • vzpostavljen sistem gostovanj • lastna knjižna založba – strokovna literatura • učinkovita pedagoška dejavnost z dolgotrajno tradicijo – vzgoja občinstva • učinkovit marketinški sistem in odnos z javnostmi (obveščanje, široka baza prejemnikov e-novic, uspešen, digitalen in neposreden marketing, sprotno ažuriranje baz, učinkovita raba družbenih omrežij, učinkovito delovanje na ciljne skupine, sprotno posodabljanje spletne strani in prilagajanje trgu ...) • dobro vzdušje v kolektivu in vzpostavljanje kakovostnega delovnega okolja za mlade ustvarjalce • odprtost za koprodukcije • odprtost za sodelovanje z AGRFT	• preobremenjenost igralskega ansambla in tehničnega kadra, zato zaprosili MK za tri nova delovna mesta • potrebna nova dvorana (nova lokacija) in prenova dvorane Velikega odra (prostorska stiska in pomanjkanje sedežev ob uspešnicah, npr. mjuziklih) • občasno pomanjkanje terminov za predstave za izven • pomanjkanje terminov za daljša gostovanja v tujini • pomanjkanje terminov za več gostovanj tujih predstav v MGL • pomanjkanje prostora za vaje (»aranžirke«) • premajhen zunanji manipulativni in fundusni prostor glede na obseg produkcije (ob tako velikem številu živih predstav nam kronično primanjkuje prostora za shranjevanje scenskih elementov) • nezanimanje za prosta delovna mesta (plačna politika pred spremembo) • odpovedi predstav zaradi bolezni, posledica je težja časovna organizacija abonmajskega programa (5.500 abonentov)

• redno in pogosto sodelovanje s samozaposlenimi v kulturi • usposabljanje kadrov (predvsem uprava) • hitro in učinkovito prilagajanje zakonskim spremembam • uspešno sodelovanje s sindikatom in letno druženje zaposlenih • krožno gospodarjenje	
--	--

Priložnosti (zunanji dejavniki) • vabila na festivale, gostovanja v tujini • privlačna lokacija v središču mesta • sodelovanja s sorodnimi zavodi doma in v tujini • pridobivanje članstev v gledaliških združenjih doma in v tujini – včlanjenost v organizacijo <i>Pearle Live Performance Europe</i> • sodelovanje s Slovenskim gledališkim inštitutom (Slogi) • vključenost v mednarodna sodelovanja z državami v Evropi in zunaj nje • sodelovanje z gledališkimi inštituti v tujini • zainteresiranost sponzorjev, donatorjev • ideja distribucijske mreže v javnem interesu nacionalnega pomena • družbeno odgovorno ravnanje • družini prijazno podjetje • trajnostni razvoj	Nevarnosti (zunanji dejavniki) • problem prilagajanja ukrepom manjšega obsega financiranja (nevarnost nestabilnega financiranja) • varčevalni ukrepi, ki omejujejo stimulacijo nadpovprečno obremenjenih • obremenjenost avtorskega in študentskega dela s prispevki za socialno varnost – posledično zahteve avtorjev po zvišanju honorarjev • ne-avtonomija razporejanja odobrenih sredstev (iz programskih na splošne ...) • umetniški ansambel z rigidnimi pogodbenimi razmerji • »neprofesionalni« kritiki gledaliških uprizoritev • zbiranje in prenočevanje brezdomcev v Gledališki pasaži (nasilje nad obiskovalci) ter na Čopovi ulici • bojazen pred vdorom neprijetnega vonja restavracije s hitro prehrano v gledališke dvorane MGL
---	--

MGL mestno gledališče ljubljansko

Strategijo in njene cilje bomo uresničevali in dopolnjevali z vrsto izvedbenih projektov v okviru posameznega letnega programa dela in finančnega načrta, pri čemer bomo sproti spremljali doseganje strateških ciljev na podlagi letnih poslovnih poročil. Z rednim pregledovanjem in posodabljanjem strateškega načrta bomo zagotovili stalno načrtovanje in prilagajanje novim razmeram v poslovnem okolju. Ne gre zgolj za enkratni proces, ki se zaključi z izdelavo strateškega načrta, temveč za trajno miselnost in pristop, ki vključuje razumevanje ter podporo vseh zaposlenih.

Uresničitev zastavljenih ciljev je v veliki meri odvisna od pogojev, ki jih zagotovita ustanovitelj in glavni financer, Ministrstvo za kulturo RS, zlasti ustreznih prostorskih rešitev ter zadostnega in stabilnega financiranja za izvajanje javne službe.

Strateški plan pripravile:

Barbara Hieng Samobor, direktorica in umetniška vodja
Petra Bizjak, direktorčina pomočnica za splošne zadeve
Simona Belle, vodja službe za odnose z javnostmi in trženja
Petra Pogorevc, dramaturginja in urednica Knjižnice MGL
Alenka Klabus Vesel, dramaturginja in arhivarka
Ira Ratej, dramaturginja in vodja pedagoškega programa

Direktorica in umetniška vodja MGL

Barbara Hieng Samobor